

vázáno, dále že jen manželce bez viny rozvedené přiznává zákon v § 64 po úmrtí manžela nárok na vdovskou pensi a že z tohoto nároku zcela vědomě vylučuje manželku rozloučenou a že analogické použití tohoto předpisu na manželku rozloučenou jest vyloučeno. Tohoto právního názoru přidržel se nss i v nál. Boh. A 9286/31 a trvá na něm i v daném případě.

Právem proto odepřel žal. úřad st-lce nárok na vdovskou pensi z důvodu, že není vdovou po zemřelém rozloučeném manželku. Bylo proto i tuto námitku zamítnouti pro bezdůvodnost.

Stížnost ovšem popírá správnost judikatury nss-u co do výkladu předpisů §§ 15—17 novely č. 320/1919 Sb. K tomu dlužno podotknouti tolik, že zmiňuje-li se nál. Boh. A 3273/24 o předpokladech rozluky podle této novely a uznává-li za přípustnou rozluku i k návrhu manžela rozvodem vinného, nemůže to na výkladu předpisu zák. č. 86/1875 z. z. čes., jak byl nálezem tím podán, nic změnit, když šlo pouze o úvahu de lege ferenda.

Č. 11.241.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: * Do doby rozhodné pro určení pensijní základny úředníka finanční stráže podle zák. č. 70/1930 Sb. a §§ 2 odst. 2 a 4 a 50 vl. nař. č. 96/1930 Sb. není započitatelnou služební doba, ztrávená jím skutečně v poměru příslušníka mužstva finanční stráže, resp. v tomto poměru jemu výhodně započtená.

(Nález ze dne 28. dubna 1934 č. 10.467/32.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 10.456, 10.484, 10.591, 10.731/33.

V ě c: Edmund A. v T. proti ministerstvu financí o stanovení pensijní základny.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: St-l byl jako vrchní komisař finanční stráže I. třídy a správce sekce v T. přeložen výměrem zem. fin. ředitelství v Praze ze 6. května 1919 na základě výnosu min. fin. z 8. dubna 1919 ve smyslu § 80 odst. 2 sl. pragm. koncem měsíce května 1919 do trvalé výslužby a zaopatřovací požitky byly mu vyměřeny podle započitatelné služební doby 44 let.

Ke st-lově přihlášce z 24. července 1930 o úpravu zaopatřovacích platů podle zák. č. 70/1930 Sb., vyměřilo mu zem. fin. ředitelství v Praze výměrem z 24. října 1930 na základě zák. č. 70/1930 Sb. vzhledem k pensijní základně 19.800 Kč, určené podle § 2 vl. nař. č. 96/1930 Sb., místo dosavadních jeho odpočivných požitků od 1. ledna 1930 výslužné 19.800 Kč ročně, t. j. 100% nové pensijní základny 19.800 Kč (služné 6. platové stupnice 19.800 Kč) na dobu trvalé výslužby.

Odvolání st-le do tohoto výměru min. fin. nař. rozhodnutím nevyhovělo — — — — —.

Stížnot dovozuje nezákonnost nař. rozhodnutí z prohlášení důvodové zprávy k vládnímu návrhu zák. č. 70/1930 Sb., že při stanovení předpisů pro určení pensijní základny jest vzít zřetel na odchylná ustano-

vení platná v době, kdy staropensista skončil svou činnou službu, podle nichž bylo st-li tehdy započteno více než 40 let, a že též při projednávání cit. zák. bylo výslovně prohlášeno, že má býti vzat zřetel k delší služební době, které bylo potřebí, aby časovým postupem bylo dosaženo hodnotní třídy a platového stupně, v němž byl zaměstnanec v den skončení činné služby; stížnost dospívá z toho k závěru, že má býti i staropensistům započtena doba, kterou tito ztrávili v postavení podúředníka; tím nepochybně snaží se uplatnit, že při stanovení doby rozhodné ve smyslu § 2 vl. nař. č. 96/1930 Sb. pro určení nové pensijní základny má býti u st-le postupováno podle 2. odst. věty 2 se zřetelem na celkovou služební dobu st-lovu 44 let, tedy včetně doby ztrávené jím v poměru zřízence finanční stráže.

Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu. Stížnost přehlíží zásadní rozdíl jednak mezi dobou rozhodnou pro nárok na přeložení do výslužby resp. výměru pense ve smyslu předpisů platných v době přeložení zaměstnance do výslužby a mezi dobou rozhodnou pro nárok na zvýšení pensijní základny podle zák. č. 70/1930 Sb.

V příčině doby rozhodné pro nárok na přeložení do výslužby resp. na výměru pense (procentní sazby) zaměstnancům odešedším do výslužby před účinností plat. zák. č. 103/1926 Sb., t. j. před 1. lednem 1926, nebylo na předpisech dříve platných plat. zák. č. 103/1926 Sb. nic měněno kromě stanovení složek pensijní základny (§ 153 plat. z.) a ani zák. č. 70/1930 Sb. nechtěl na těchto základech nic měniti; to potvrzuje nejen znění § 1 odst. 1 posléz cit. zák., kterým se na zaměstnance tam uvedené rozšiřují některá ustanovení plat. zák. č. 103/1926 Sb. obsažená v jeho části VI. o odpočivných a zaopatřovacích platech, »mají-li podle platných pensijních pravidel na odpočivné (zaopatřovací) platy nárok«, ale i důvodová zpráva k vládnímu návrhu tohoto zák. č. tisku 165/1930 senátu N. S. k § 5 pod č. 1 na str. 9, podle níž »jiné pensijní předpisy nebyly celkem ani platovým zákonem měněny, zejména zůstávají nedotčeny předpisy o době započitatelné pro nárok a výměru výslužného, předpisy o určení procentní sazby . . .«. Tento úmysl zákonodárcův došel také výrazu v ustanovení § 52 prov. vl. nař. č. 96/1930 Sb., jež stanoví, že »doba a procentní sazba, které byly vzaty za základ pro výměru dosavadních odpočivných (zaopatřovacích) platů toho kterého zaměstnance (jeho pozůstalých) zůstávají nedotčeny«. (Srov. též Boh. A 10.591/33, 10.731/33.) St-li byla při přeložení do výslužby — jak nesporno — stanovena celková započitatelná služební doba 44 roků pro nárok na výměru pense, která určena 100% tehdy platné pensijní základny. Tato doba a procentní sazba byla také, jak nař. rozhodnutí konstatuje, vzata za základ při určení nové pensijní základny podle zák. č. 70/1930 Sb. a zůstala tedy st-li neztenčeně zachována a zhodnocena.

Naproti tomu doba rozhodná pro určení výše nové pensijní základny podle zák. č. 70/1930 Sb. byla teprve tímto zákonem, resp. podle jeho zmocnění daného vládě v § 5, teprve vl. nař. č. 96/1930 Sb. normována a možno tudíž při stanovení pensijní základny podle cit. zák. přihlížeti jen k těmto normám a nikoli k normám platným v době odchodu toho kterého státního zaměstnance do výslužby, ježto ony starší normy se dobou rozhodnou pro zvýšení pensijní základny ve smyslu zák. č. 70/

1930 Sb. nezabývaly a ani nemohly zabývati. A v tomto směru stanoví cit. zákon v § 5 dvojí směrnici vládě pro stanovení abstraktních norem pro stanovení výše pensijní základny, jak vyložil nss v judikatuře své (srv. na př. Boh. A 10.456/33, 10.484/33, 10.591/33, 10.731/33 a j.), jednak že má být vzat zřetel na služební poměr pensisty v den skončení činné služby, jednak že nesmí úprava překročit míru stanovenou převodovými předpisy plat. zák. č. 103/1926 Sb. Tento zákon upravuje v VII. části své převod do nových platů (§§ 167—172) a to speciálně pro úředníky jmenované do VIII. hodn. třídy skupiny E, k nimž náležel nesporně i st-l, v §§ 167, 168 a 169 podle rozhodné doby schematicky vypočtené a stanoví v § 197 odst. 1, že »pokud se za podklad pro zjištění doby rozhodné pro stanovení výše služného (adjuta, remunerace) bere započitatelná služební doba, rozumí se tím služební doba ve služebním poměru, ve kterém se zaměstnanec převádí, skutečně ztrávená a podle dosud platných předpisů pro postup v tomto služebním poměru započitatelná, dobou započtenou pak jiná období pro postup v tomto služebním poměru započtená«.

Přihlížejíc k těmto převodovým předpisům stanovilo ve shodě s nimi též vl. nař. č. 96/1930 Sb. podle § 5 zák. č. 70/1930 Sb. zásady pro stanovení doby rozhodné pro určení nové pensijní základny pro jmenované úředníky a to v § 2 odst. 2 a § 50. Při tom zároveň uskutečnilo úmysl zákonodárcův projevený v důvodové zprávě k vl. návrhu zák. č. 70/1930 Sb. č. tisku 165/1930 senátu N. S., § 5 pod č. 1, aby byl vzat »zřetel na odchylné předpisy platné pro zaměstnance v různých časových obdobích, ve kterých skončili činnou službu, aby neutrpěli ve vzájemném poměru újmy« tak, že vyrovnalo tyto časové různosti ve smyslu cit. důvodové zprávy tím, že »pro zjištění započitatelné, případně započtené služební doby v poměru, v němž zaměstnanec byl v den skončení činné služby, přihlíží se ke skutečné delší služební době, než jaké bylo třeba k dosažení platového stupně hodnostní třídy, v němž byl zaměstnanec v den skončení činné služby, podle lhůt časového postupu určených zák. č. 541/1919 Sb. a obdobných předpisů«. Kladou tedy i předpisy § 2 odst. 2 a § 50 vl. nař. č. 96/1930 Sb. váhu (ve smyslu § 5 zák. č. 70/1930 Sb.) na služební dobu započitatelnou (započtenou) ve služebním poměru, ve kterém se určuje pensijní základna, skutečně ztrávenou a pro postup do vyšších požitků v tomto služebním poměru započitatelnou, resp. v tomto služebním poměru započtenou (§ 50 vl. nař. č. 96/1930 Sb.). Tímto služebním poměrem, v němž se st-l určuje pensijní základna a v němž byl při odchodu do trvalé výslužby, jest bezesporně služební poměr úředníka finanční stráže. Žal. úřad přihlížející pak k době v tomto služebním poměru u st-le započitatelné (započtené) 20 roků, 2 měsíců a 3 dnů stanovil dobu rozhodnou ve smyslu § 2 odst. 2 věty 1 a 3 vl. nař. č. 96/1930 Sb. proto, že tato doba jest kratší než doba, které bylo třeba, aby st-l časovým postupem podle lhůty čekatelské a lhůt postupových ve smyslu zák. č. 541/1919 Sb. dosáhl ve skupině E požitků VIII. hodn. třídy, jež v době odchodu do výslužby požíval.

Že by st-l byl ve služebním poměru úředníka finanční stráže ztrávil skutečně delší započitatelnou služební dobu, resp. že by mu slušelo započísti ještě jinou služební dobu kromě válečných pololetí, než nař. rozhod-

nutí běře za základ, stížnost netvrdí, ani nepopírá správnost výpočtu doby žal. úřadem a nedovozuje též, že by názor žal. úřadu o tom, že služební poměr mužstva finanční stráže není totožným se služebním poměrem úředníka této stráže, byl nesprávný a že by tedy z důvodu totožnosti obou slušelo dobu ztrávenou st-lem v kategorii mužstva finanční stráže, resp. dobu v tomto poměru jemu zvýšeně započtenou (§§ 1, 6, 46 služeb. předpisu pro finanční stráž, vydaného na základě rozhodnutí císaře ze 17. března 1907 výnosem min. fin. z 19. března 1907 č. 21.134 a uveřejněného ve Věstníku min. fin. z 20. března 1907 částka XVII pod č. 45) vpočísti do služební doby st-lem ztrávené v poměru úřednickém.

Není-li však služební poměr mužstva finanční stráže totožným se služebním poměrem úředníka finanční stráže podléhajícího služební pragmatice č. 15/1914 ř. z. (čl. I), pak nemohl žal. úřad vzhledem k ustanovení § 50 vl. nař. č. 96/1930 Sb. při stanovení doby rozhodné k době ztrávené st-lem v oné kategorii přihlížeti a neodporuje tedy postup jeho podle 1. věty odst. 2 § 2 cit. vl. nař. zákonu a jest stížnost, pokud stojí na stanovisku opačném, bezdůvodnou.

Č. 11.242.

Církevní věci. — Školství: I. * Zvláštní předpisy o intestátní dědické posloupnosti po katolických duchovních (§ 761 o. z. o., § 58 zák. č. 50/1874 ř. z.) platí též o zvláštních učitelích náboženství na veřejných školách národních. — II. * Pojem »chudoby« zákonného dědice ve smyslu zvláštních předpisů o intestátní dědické posloupnosti po katolickém duchovním podle § 761 o. z. o. a § 58 zák. č. 50/1874 ř. z. není totožný s pojmem chudoby podle IV. oddílu domovského zákona č. 105/1863 ř. z.

(Nález ze dne 28. dubna 1934 č. 2484/33.)

Věc: Vilém W. v B. proti ministerstvu vnitra o chudinskou třetinu z pozůstalosti duchovního.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem osp-é v Moravské Třebové z 5. srpna 1927 byli manželé Vilém a Josefa W. v H. uvědoměni, že se k jejich žádosti z 20. července 1927 povoluje na základě ustanovení dekretu dvor. kanceláře ze 16. září 1824, sb. just. zák. č. 2040 a dekretu dvor. kanceláře z 23. srpna 1799, sb. just. zák. č. 475, aby poslední třetina jmění, zanechaného jejich synem P. Edvardem W., učitelem náboženství v M., zemřelým dne 8. června 1927 v M., kterážto třetina by podle ustanovení dekretu dvor. kanceláře z 27. listopadu 1807, č. 828 sb. just. zák., měla připadnouti místnímu chudinskému fondu v M., byla vydána žadatelům jakožto skutečně potřebným jediným dědicům zákonným; neboť předloženými doklady bylo prokázáno, že manželé Vilém a Josefa W. nemají žádného jmění ani movitého ani nemovitého a jsou oba odkázáni jediné na odpočivné požitky Viléma W., vrchního soudního oficiála ve výslužbě, jež činí po srážce daní a příspěvku na léčebný fond pouhých 1.100 Kč měsíčně.